

Dosarul nr. 3ra-1208/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (Alexandru Arhip)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Iulia Cimpoi, Ion Secieru, Aliona Danilov)

ÎNCHEIERE

14 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Valerian Paladi,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Valerian Paladi împotriva Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității
și Capacității de Muncă de pe lângă Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției
Sociale cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 15 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
respins apelul declarat de Valerian Paladi și s-a menținut hotărârea din 26
octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care s-a respins ca
fiind nefondată acțiunea depusă de Valerian Paladi,

constată:

La 25 noiembrie 2016, Valerian Paladi a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de
Muncă al Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale (denumirea
prescurtată CNDDCM al MSMPS) cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a menționat că, în baza raportului nr. 103 din 26 ianuarie
2016 și a deciziei emise de CNDDCM al MSMPS, la 26 ianuarie 2016, a fost emis
XXXXXX

La 12 iulie 2016, a depus contestația nr. 38 împotriva Certificatului
XXXXXXiar prin răspunsul nr. 49 din 01 noiembrie 2016 a Comisiei de Litigii pe
lângă Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale i s-a comunicat că prin
decizia Comisiei din 24 octombrie 2016 contestația sa a fost respinsă ca
neîntemeiată.

În acest sens, reclamantul a invocat că nu i-a fost eliberată nici decizia din 24
octombrie 2016 a Comisiei de Litigii pe lângă Ministerul Sănătății, Muncii și
Protecției Sociale, nici procesul-verbal al ședinței Comisiei, deși aceasta a făcut
referire la aceste acte în răspunsul nr. 46 din 01 noiembrie 2016.

În această ordine de idei, reclamantul Valerian Paladi a solicitat admiterea
acțiunii și anularea deciziei, raportului nr. 103 din 26 ianuarie 2016 și Certificatul
XXXXXXemise de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și
Capacității de Muncă al Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale;

obligarea examinării repetate a lui Valerian Paladi, fiindu-i stabilit XXXXXX și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 26 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, (vol. I, f.d. 171, 176-178 recto-verso) s-a respins ca fiind nefondată acțiunea depusă de Valerian Paladi.

Prin decizia din 15 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 222, 223-228) s-a respins apelul declarat de Valerian Paladi și s-a menținut hotărârea din 26 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Prima instanță și instanța de apel și-au întemeiat soluțiile adoptate pe dispozițiile art. 19 alin. (1), art. 26 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000; art. 2, art. 12 alin. (1), art. 13 alin. (1), art. 14 alin. (1), art. 16 alin. (1) lit. b), alin. (9) și (10) din Legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități nr. 60 din 30 martie 2012; pct. 13, pct. 19 subpct. 2), pct. 39 subpct. 4), pct. 40 din Instrucțiunea privind modul de determinare a XXXXX, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 65 din 23 ianuarie 2013; art. 166 alin. (2) lit. e) din Codul de procedură civilă.

În consolidarea soluțiilor sale, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, și Curtea de Apel Chișinău au reținut că, Valerian Paladi nu a invocat niciun temei de fapt care denotă ilegalitatea actelor contestate. Totodată, deși și-a expus dezacordul cu decizia, raportul nr. 103 din 26 ianuarie 2016 și Certificatul XXXXX din 26 ianuarie 2016, reclamantul nu a evidențiat careva argumente care să denote ilegalitatea acestora. Mai mult decât atât, din înscrisurile anexate la materialele cauzei se atestă fără echivoc că, actele contestate au fost emise de organul competent, conform procedurii stabilite și cu respectarea prevederilor legale.

În partea pretenției privind obligarea examinării repetate a lui Valerian Paladi și stabilirii XXXXXX stării de sănătate a acestuia, instanțele de fond au constatat că, solicitând reexaminarea și determinarea XXXXX reclamantul nu a prezentat înscrisuri confirmative care să ateste modificarea indicilor de sănătate.

La 15 iunie 2018, Valerian Paladi a declarat recurs împotriva deciziei din 15 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău (vol. II, f.d. 1-5).

În motivarea recursului au invocat că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea materială aplicabilă speței și nu a elucidat toate condițiile pentru ca actele administrative contestate în speță să fie recunoscute ca legale.

În acest sens, recurentul a reiterat circumstanțele faptice ale speței și a menționat că Consiliul Teritorial pentru Determinarea Dezabilității și Capacității de Muncă neîntemeiat a diminuat procentajul de XXXXX de Consiliul. Or, nu a evaluat corect toate patologiile sale, printre care XXXXX și de care nu se poate vindeca până în prezent, iar aceste maladii nu-i permit să-și găsească un loc de muncă după capacități.

Recurentul a opinat că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că Consiliul nu a respectat prevederile procedurale de determinare și evaluare a XXXXX ce i-au fost stabilite sunt exagerat mărite.

În acest sens, Valerian Paladi a relevat că măsurile de reabilitare medicală și profesională, a serviciilor sociale, de orientare și formare profesională, educaționale de care a beneficiat nu și-au atins scopul scontat, iar careva schimbări spre bine în semnele XXXXX și capacității de muncă nu au fost identificate, așa după cum prevede pct. 44 din Instrucțiunea privind modul de determinare a

dizabilității și capacității de muncă. Or, scopul verificării eficienței tratamentului în urma reexpertizării periodice nu a fost atins, dimpotrivă s-a agravat.

În această ordine de idei, recurentul Valerian Paladi a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei din 15 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 26 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care să fie admisă integral acțiunea sa.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil, din motivele ce succed.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform articolului 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);

a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Prin prisma art. 434 în alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Instanța de recurs atestă că, în speță, calea de atac a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece actul judecătoresc de dispoziție recurat datează cu 15 mai 2018, iar cererea de recurs a fost depusă la 15 iunie 2018, adică în mai puțin de două luni de la pronunțarea deciziei instanței de apel.

In concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate. Or, conform prevederilor art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective.

Analizând cuprinsul cererii de recurs depuse de Valerian Paladi, completul de admisibilitate evocă faptul că argumentele invocate în recurs, în esența lor, sunt similare alegațiilor inserate în cererea de apel (vol. I, f.d. 191-194). Astfel se deduce că cererea de recurs *de facto* este o transpunere a motivelor din cererea de apel. Prin urmare, acestea nu pot fi reținute de către completul de admisibilitate, deoarece recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat.

La acest capitol, instanța de recurs atestă că recurentul nu a evidențiat în cererea de recurs formulată memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se doar la reiterarea unor circumstanțe care au fost supuse examinării în ordine de apel.

În acest sens, urmează a se evidenția faptul că nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Astfel, este de menționat că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera nelegalitatea hotărârii.

În această ordine de idei, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel și nu se regăsesc în art. 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului. Ba mai

mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma art. 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece Valerian Paladi nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel. Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanțele inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67). La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat Valerian Paladi nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că prezenta cerere de recurs a fost depusă după ce Valerian Paladi a avut posibilitatea de a fi auzit de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurentului i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Valerian Paladi împotriva deciziei din 15 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Valerian Paladi împotriva deciziei din 15 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă

intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Valerian Paladi împotriva Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă de pe lângă Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale cu privire la contestarea actului administrativ.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan